

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 4**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **III (осінній) або IV (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **предмети загальноосвітньої середньої школи**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, головний корпус, 5 поверх
Керівник освітнього компонента: **PhD Половинко Олена Сергіївна**
email: **os.polovynko@knmu.edu.ua**

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Українська мова як іноземна» спрямований на формування в іноземних здобувачів освіти комунікативної компетентності з української мови та розвиток навичок використання її в навчальному й повсякденному спілкуванні. У межах курсу опановуються основи фонетики, лексики та граматики української мови, формується базовий словниковий запас, а також розвиваються навички аудіювання, читання, говоріння та письма.

Особлива увага приділяється розвитку практичних мовленнєвих умінь, роботі з навчальними текстами різних типів і формуванню здатності використовувати українську мову в освітньому середовищі. Освітній компонент також передбачає ознайомлення іноземних здобувачів освіти з культурними та соціокультурними особливостями України, що сприяє їхній ефективній академічній і соціальній адаптації.

МЕТА КУРСУ: сформувати цілісну систему знань студентів про українську мову, її фонетичні особливості, про багатство словникового запасу української мови, про правильність усного й писемного, монологічного та діалогічного мовлення. Удосконалити вміння та навички з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної та соціально-культурної сфери спілкування. Також сформувати духовно багату мовну особистість, яка вільно володіє всіма виражальними засобами української мови і відзначається свідомим ставленням до неї та високою мовною та мовленнєвою компетентністю. Підготувати англомовних студентів до навчання у вищому навчальному медичному закладі України.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

1. Формування в іноземних здобувачів освіти базових знань з фонетики, лексики та граматики української мови.
2. Розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння та письма українською мовою в межах основних комунікативних ситуацій.
3. Формування вмінь використовувати українську мову в навчальному середовищі та повсякденному спілкуванні.
4. Засвоєння загальнонавчальної та навчально-академічної лексики, необхідної для навчання у закладах вищої освіти України.

5. Розвиток навичок побудови усних і письмових висловлювань відповідно до норм сучасної української літературної мови.
6. Формування здатності сприймати, розуміти та інтерпретувати навчальні й адаптовані тексти українською мовою.
7. Ознайомлення іноземних здобувачів освіти з культурними, соціальними та комунікативними особливостями українського мовного середовища.
8. Сприяння академічній та соціокультурній адаптації іноземних здобувачів освіти в Україні.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1. Подовження та подвоєння приголосних. Подовження та подвоєння в медичній термінології. Розмовна тема «Візит до лікаря»
2. Чергування голосних і приголосних у професійному спілкуванні. Розмовна тема «В аптеці»
3. Уживання великої літери в медичній сфері. Розмовна тема «Мені встановлюють діагноз»
4. Іменник у професійному мовленні. Розмовна тема «Моя майбутня професія»
5. Прикметник у професійному мовленні. Розмовна тема «Симптоми хвороби»
6. Дієслово. Уживання різних форм дієслова в професійному мовленні
Розмовна тема «У лікарні»
7. Числівники в професійному мовленні. Позначення вимірювань у практиці медика. Розмовна тема «Мені виписали рецепт на ліки»
8. Особливості вживання службових частин мови в професійному мовленні. Розмовна тема «Я шукаю потрібний кабінет»
9. Підсумкова робота
10. Особливості вживання професійної термінології. Анатомічна лексика. Розмовна тема «Наше тіло»
11. Словосполучення в професійному мовленні. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
12. Синтаксичні особливості ділової документації медика. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
13. Мовленнєвий етикет лікаря. Стилїстичні особливості ділової розмови. Розмовна тема «Розмова з лікарем»
14. Основи публічного виступу
15. Підсумкова робота

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Подовження та подвоєння приголосних. Подовження та подвоєння в медичній термінології. Розмовна тема «Візит до лікаря»
2. Чергування голосних і приголосних у професійному спілкуванні. Розмовна тема «В аптеці»
3. Уживання великої літери в медичній сфері. Розмовна тема «Мені встановлюють діагноз»
4. Іменник у професійному мовленні. Розмовна тема «Моя майбутня професія»
5. Прикметник у професійному мовленні. Розмовна тема «Симптоми хвороби»
6. Дієслово. Уживання різних форм дієслова в професійному мовленні
Розмовна тема «У лікарні»
7. Числівники в професійному мовленні. Позначення вимірювань у практиці медика. Розмовна тема «Мені виписали рецепт на ліки»
8. Особливості вживання службових частин мови в професійному мовленні. Розмовна тема «Я шукаю потрібний кабінет»
9. Особливості вживання професійної термінології. Анатомічна лексика. Розмовна тема «Наше тіло»
10. Словосполучення в професійному мовленні. Розмовна тема «Я працюю лікарем»
11. Синтаксичні особливості ділової документації медика. Розмовна тема «Я працюю лікарем»

12. Мовленнєвий етикет лікаря. Стилiстичнi особливостi дiлової розмови. Розмовна тема «Розмова з лiкарем»
13. Основи публiчного виступу

СРС спрямована на поглиблення та закрiплення теоретичних знань, отриманих пiд час аудиторного навчання та сприяють формуванню професiйних компетентностей. Результати СРС пiдлягають контролю та включенi до пiдсумкового контролю знань.

Консультацiї: онлайн, за попереднiм узгодженням.

Методи навчання: словеснi (лекцiя, бесiда, пояснення); наочнi (спостереження, iлюстрацiя); практичнi (практична робота, самостiйна робота).

ОЦIНЮВАННЯ

Поточна навчальна дiяльнiсть (ПНД). Оцiнювання успiшностi здобувачiв освiти здiйснюється вiдповiдно до Iнструкцiї з оцiнювання навчальної дiяльностi здобувачiв вищої освiти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-procesu/>). Оцiнка за практичне чи пiдсумкове заняття становить вiд 2 до 5 балiв. Подання завдань за запiзненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцiнки вiдповiдно до вiдсотка запiзнення в часi вiд часу виконання завдання. Завдання перевiряються до 24 год. Оцiнки виставляються у електронний журнал. Незадовiльнi оцiнки вiдпрацьовуються вiдповiдно до Положення про порядок вiдпрацьовання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Для компонентiв, вивчення яких закинчується у поточному семестрi, а формою контролю є «залiк» передбачається врахування загальної навчальної дiяльностi (ЗНД).

Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцiнок за всi семестри вивчення компонента (з точнiстю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функцiоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) вiд 120 до 200 балiв та вiдмiткою – «зараховано», «не зараховано».

Iндивiдуальнi завдання (IЗ) оцiнюються до 10 балiв.

Пiдсумковий контроль. Умовою отримання залiку є вiдвiдування усiх занять.

Оцiнка з дисциплiни (ОД). ОД = ЗНД.

Оскарження результатiв пiдсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛIТИКИ ОСВIТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендацiї щодо роботи на курсi: брати активну участь у всiх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконання самостiйної роботи та пiдготовцi до занять, ставити запитання пiд час занять, вiдвiдувати консультацiї, вчасно здавати завдання та виконувати усi форми контролю.

Вiдвiдування занять. Вiдвiдування лекцiй та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу пiд час офлайн-занять є бiлий медичний халат. При запiзненнi бiльше нiж на 5 хвилин ви можете бути не допущенi до заняття. Пропущенi заняття вiдпрацьовуються вiдповiдно до Положення про порядок вiдпрацьовання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академiчна доброчеснiсть. ХНМУ стоїть на позицiях нульової толерантностi до проявiв академiчної недоброчесностi. Будь-якi порушення принципiв академiчної доброчесностi тягнуть за собою вiдповiдальнiсть у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетiв та iнструментiв штучного iнтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Є. Голованенко, Т. Дегтярєва, Г. Дядченко та ін. Українська мова для іноземців. Ukrainian for foreigners. A1: навчальний посібник. Київ: Університетська книга, 2023. 279 с.
2. Т. Дегтярєва, О. Коньок, Г. Дядченко та ін. Українська мова для іноземців. Ukrainian for foreigners. A2 : навчальний посібник. Київ: Університетська книга, 2020. 215 с.
3. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2023. 288 с.

Завідувачка кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА